

Katedra Mikroelektroniki i Technik Informatycznych
Politechnika Łódzka

Architektura komputerów

dr inż. Bartosz Pękosławski

Łódź, dn. 6.03.2022

Dane kontaktowe

Adres e-mail:	bartoszp@dmcs.pl
Bieżące informacje:	www.dmcs.pl/web/bartoszp/strona-pracownika
Materiały dla studentów:	fiona.dmcs.pl/~bartoszp/ak.html lux.dmcs.pl/ak
Godz. przyjęć:	wtorki 14:00-15:00, lab. ZK, MS Teams piątki 10:00-11:00, lab. ZK, MS Teams

Plan wykładów

1. Wstęp. Systemy zapisu liczb. Historia maszyn liczących i komputerów. Języki programowania.
2. Kodowanie liczb (NKB, U2, BCD, ZM, U1, IEEE 754)
3. Architektura typu single-cycle
4. Architektura typu multi-cycle
5. Mikroprogram
6. Architektura potokowa RISC. Konflikty zasobów i danych.
7. Rozwiązywanie konfliktów danych i sterowania w architekturze potokowej. Optymalizacja kodu. Forwarding. Wczesne wykrywanie skoków.
8. Pamięci cache, pamięć wirtualna
9. Przykład architektury RISC – mikrokontroler AVR ATmega
10. Programowanie mikrokontrolera AVR w języku C

Literatura

Literatura podstawowa:

1. J. L. Hennessy, D. A. Patterson, *Computer organization & Design*, Ed. 2...5, Morgan-Kaufmann Publishers, 1998...2013
2. B. Parhami, *Computer Arithmetic: Algorithms and Hardware Designs*, Oxford University Press, 2nd edition, 2009

Literatura uzupełniająca:

3. J. L. Hennessy, D. A. Patterson, *Computer Architecture: A Quantitative Approach*, Morgan Kaufmann, 5th edition, 2011
4. A. Tanenbaum, Todd Austin, *Structured Computer Organization*, Pearson, 6th edition, 2012
5. R. Baranowski, *Mikrokontrolery AVR ATmega w praktyce*. BTC 2005
6. W. Stallings, *Organizacja i architektura systemu komputerowego*, WNT, 2000
7. J. Biernat, *Arytmetyka Komputerów*, Wydawnictwo Naukowe PWN, 1996

Ocena końcowa

70% ocena z egzaminu,

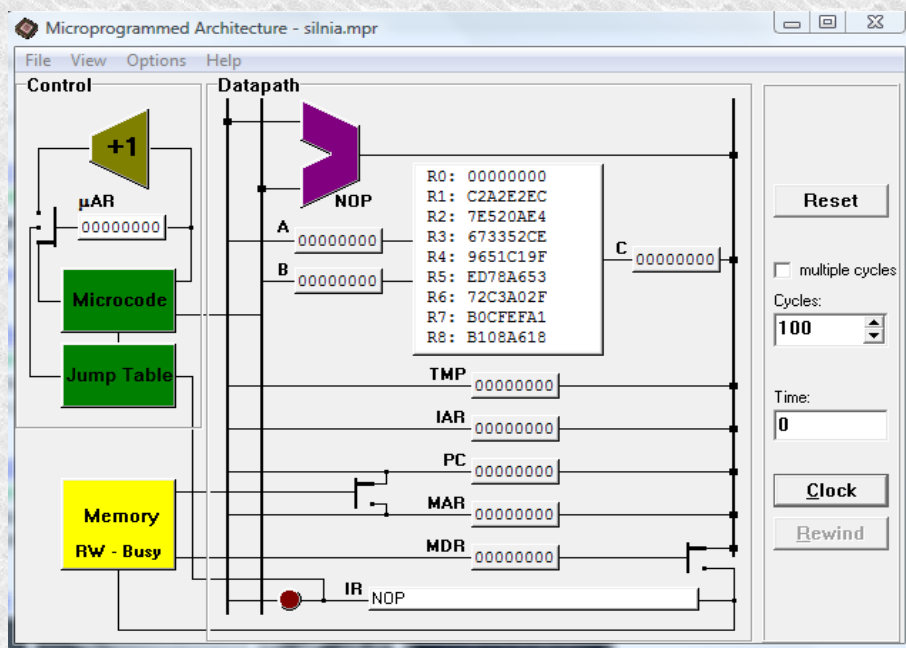
30% ocena z ćwiczeń

(konieczna ocena pozytywna z każdej części)

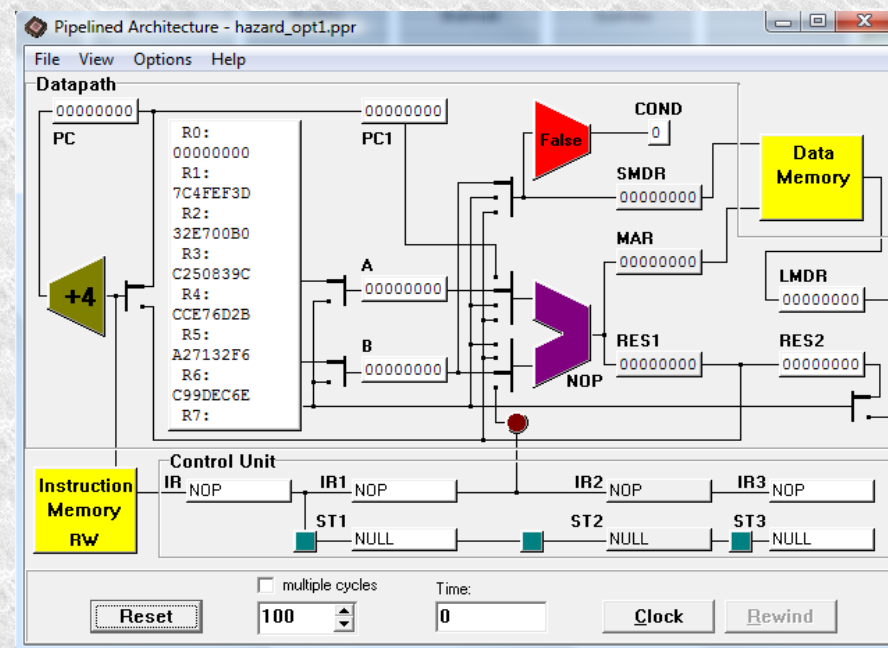
Zaliczenie ćwiczeń jest warunkiem koniecznym do dopuszczenia do egzaminu.

Ćwiczenia – zadania egzaminacyjne

Laboratorium (semestr 5) – symulator Escape

Architektura mikroprogramowa

Architektura potokowa

Cele przedmiotu

- Omówienie kodowania liczb i układów arytmetycznych w systemach komputerowych
- Przedstawienie zasady działania architektur CISC i RISC: rejestrów, przepływu danych, jednostki sterującej oraz instrukcji maszynowych
- Zapoznanie z zaawansowanymi cechami współczesnych systemów komputerowych: pamięć cache, pamięć wirtualna
- Zapoznanie z procesem wykonywania instrukcji maszynowych i programów w języku asemblera

Przedmiotowe efekty kształcenia

1. Student zna podstawy arytmetyki komputerowej: kodowanie liczb i sprzętowe realizacje układów arytmetycznych.
2. Student rozumie działanie elementów architektury procesora, sterowanie przetwarzaniem informacji, strukturę kodu maszynowego i instrukcje asemblera.
3. Student rozumie koncepcje sterowania mikroprogramowalnego oraz przetwarzania potokowego.
4. Student zna strukturę hierarchicznego systemu pamięci komputera oraz działanie cyfrowych protokołów komunikacyjnych.

Egzamin pisemny: efekty 1 ÷ 4

Podstawy

Podstawy:

Podstawy elektrotechniki i elektroniki

Wstęp do techniki cyfrowej

Wykład 1 - plan

Slajdy autorstwa dr-a Witolda Marańdy

1. Bardzo krótka historia systemów liczących i maszyn liczących
2. Zastosowania komputerów
3. Języki programowania
4. Przyszłość – interfejsy, konwergencja technologii